

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-12778

Chișinău

20 noiembrie 2024

Biroul permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Codului Educației nr. 152/2014, aprobat în ședința Guvernului din 20 noiembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 47.6/2024.

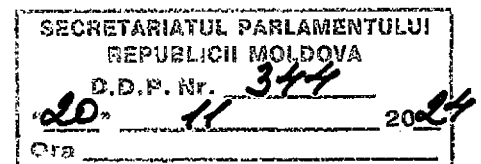
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Educației și Cercetării.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 2 file și în limba rusă – 2 file);
3. Nota de fundamentare (4 file);
4. Avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (8 file);
5. Rapoartele de expertiză (avizul de compatibilitate cu legislația UE, expertiza anticorupție, expertiza juridică) (8 file);
6. Sinteza (4 file);
7. Tabelul comparativ (5 file);

Secretară de stat a Guvernului

Ana CALINICI

Ex Sibov Angela, tel: 022 250 562,
e-mail: angela.sibov@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

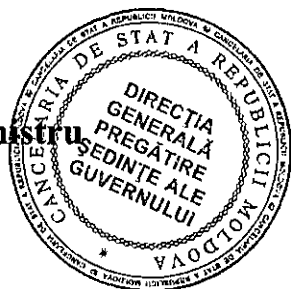
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr.47.6/2024

Extras din procesul-verbal nr.47 (pct.6)
al ședinței Guvernului din 20 noiembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 20 noiembrie 2024

Decizia protocolară nr.47.6/2024

Proiect

LEGE

pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 31 alin. (2), lit. a) se completează cu textul „, , cu profilul general”.

2. Articolul 137² se modifică după cum urmează:
denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 137².** Limitarea utilizării telefoanelor mobile, a echipamentelor de comunicații electronice și a obiectelor interzise”;

se completează cu alin. (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Elevilor le este interzisă utilizarea telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice în timpul lecțiilor, cu excepția folosirii acestora:

- în scop educațional, stabilit de către cadrele didactice;
- în situații de urgență (stare de sănătate precară a elevului sau a cadrului didactic, probleme de sănătate ale unui membru de familie, situații de criză imprevizibile);
- în cazul necesității monitorizării permanente cu diverse echipamente asistive a sănătății elevilor cu dizabilități sau boli somatice cronice severe, confirmate documentar.

(6) Condițiile și modul de utilizare a telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice sunt prevăzute în Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ, aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării.”

3. La art. 138, alin. (2) se completează cu lit. e¹) cu următorul cuprins:
„e¹) să monitorizeze, în colaborare cu cadrele didactice, respectarea Regulamentului-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ.”

4. La art. 139 lit. g), textul „meserii, specialități și” se exclude.

5. La art. 140, alin. (1) se completează cu lit. t¹) și t²) cu următorul cuprins:
„t¹) exercită rolul de coordonator național al activităților autorităților competente pentru recunoașterea calificărilor profesionale obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat al Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană;

t²) exercită rolul Centrului de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale”.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova
nr. 152/2014

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Educației și Cercetării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>În temeiul prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și a pct. 5, pct. 6 și pct. 7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.146/2021 se înaintează Parlamentului, spre examinare, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014. Proiectul de Lege are ca scop asigurarea accesului elevilor în învățământul liceal conform unui cadru normativ care să răspundă cerințelor.</p> <p>Pentru realizarea angajamentelor Republicii Moldova privind Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, se transpun în cadrul normativ național unele prevederi ale Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none">
- art. 56 alin. (4) cu privire la desemnarea Coordonatorului național al activităților autorităților competente pentru recunoașterea calificărilor profesionale și
- art. 57b alin. (1) cu privire la desemnarea unui centru de asistență a cărui sarcină este de a furniza cetățenilor și centrelor de asistență din celelalte state membre asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale prevăzută de directiva menționată supra, inclusiv furnizarea de informații privind legislația națională care reglementează profesiile și exercitarea acestora, legislația socială și, după caz, normele de deontologie, în scopul asigurării temeiului normativ pentru elaborarea unui șir de acte legislative, se înaintează propunerea de modificare a Codului educației, prin completarea art. 140.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Se propune completarea art. 31 din Codul educației în sensul ajustării normei la realitățile din mediul educației, astfel încât să asigure accesul la educație pentru elevii care optează pentru studii liceale, organizarea cărora, în prezent, este imposibil a fi realizată dacă nu sunt întrunite un șir de condiții care, în prezent, îngreună organizarea claselor liceale cu profil real și umanist în instituțiile cu un număr mic de elevi. La moment, Codul educației stabilește că învățământul liceal se organizează pe profiluri în baza a două clase de a X-a. Or, condițiile demografice din unele zone creează impedimente reale instituțiilor de învățământ care, chiar dacă înregistrează performanțele academice corespunzătoare, să întrunească și condiția privind numărul de elevi necesar pentru organizarea claselor cu două profiluri.</p> <p>Studiile arată că utilizarea telefoanelor mobile pe o durată ce excede recomandările specialiștilor comportă un șir de efecte negative asupra elevilor. Creșterea gradului de siguranță în mediul școlar este unul din obiectivele Ministerului Educației și Cercetării, iar reglementarea modului de folosire a telefoanelor și a altor echipamente de comunicații electronice în mediul destinat învățării constituie o obligație a statutului.</p> <p>În anul 2023, în cadrul Raportului de monitorizare a educației globale al UNESCO, agenția Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură a lansat un apel pentru ca să fie utilizate în instituțiile de învățământ doar tehnologiile moderne care susțin sau sprijină procesul educațional, deoarece telefoanele mobile și alte echipamente de comunicații electronice pot provoca distragerea atenției, pot pune în pericol viața privată a elevilor și pot duce la hărțuire cibernetică. Mai mult decât atât, Organizația Națiunilor Unite a citat în raport rezultatele unui studiu, care constată că în țările în</p>

care a fost restricționată utilizarea telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice s-au îmbunătățit rezultatele școlare ale elevilor. Aceasta ar fi una din cauzele că tot mai multe țări vin cu inițiativa de interdicere a utilizării telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice de către elev în instituții de învățământ, fără permisiunea cadrelor didactice. Această interdicție, la decizie, poate fi integrală sau parțială - în timpul desfășurării procesului educațional.

Totodată, pentru realizarea obiectivelor educaționale, promovarea valorilor general-umane și a aspirațiilor de integrare europeană, sistemul educațional, în colaborare cu părinții au obligația de a oferi copiilor/elevilor un mediu favorabil, echilibrat și sănătos care să le asigure siguranță și protecție, dar, în același timp, să etaleze oportunități de învățare și dezvoltare personală, inclusiv de stabilire a relațiilor interpersonale.

Astfel, cadrele didactice împreună cu părinții trebuie să întreprindă acțiunile necesare în vederea conștientizării de către elevi a riscurilor, dar și a oportunităților care vin odată cu utilizarea tehnologiilor moderne. Deoarece mediul școlar trebuie să ofere sprijin și soluții privind utilizarea telefoanelor mobile și a echipamentelor de comunicații electronice într-un mod responsabil. Or, respectivele dispozitive electronice ar trebui să constituie un mijloc care să sprijine învățarea, dar să nu dăuneze dezvoltării elevilor.

Modificarea art. 139 lit. g) este necesară pentru eliminarea contradicțiilor în raport cu statutul autonomiei universitare, care vizează, în principal, domeniile activității didactice și de cercetare științifică, administrării și finanțării. Conform cadrului normativ, comanda de stat este elaborată de Ministerul Educației și Cercetării, luând în considerare propunerile corespunzătoare ale instituțiilor de învățământ superior, Ministerului Sănătății, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Ministerului Culturii, și se aprobă de Guvern.

În contextul autonomiei universitare, admiterea în fiecare ciclu de studii superioare se organizează prin concurs, în limita capacității de înmatriculare stabilită prin acreditare sau autorizarea de funcționare provizorie. Ministerul Educației și Cercetării, în baza acreditărilor/autorizațiilor, prin **Ordinul ministrului, stabilește, în concret specialitățile pentru care universitățile vor organiza admiterea, cu oferirea dreptului de a organiza concurs și de a înmatricula**, în baza solicitărilor studenților, deciziei CDSI și Senatului, conform legislației și la alte specialități.

Elaborarea comenzii de stat are la bază necesitățile de cadre în domeniile de prioritate națională. Astfel, în primul rând, se urmărește numărul necesar de cadre didactice prezentat de către organele locale de specialitate în domeniul învățământului, precum și de către ministerele care au în subordine instituții de învățământ superior, și vin cu propuneri concrete conform domeniilor de competență (sănătate, armată, cultură, poliție). De asemenea comanda de stat se formulează și în baza propunerilor universităților, care s-au format pornind de la domeniile prioritare, solicitările candidaților la studii, acreditări și autorizări provizorii ale programelor de studii, rezultatele admiterii la studii în anul academic precedent etc.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova 152/2014 este elaborat în scopul:

- asigurării funcționalității rețelei liceelor, precum și în contextul Conceptului de dezvoltare curriculară 2024 se impune necesitatea completării articolului 31;
- reglementării utilizării telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice de către copii/elevi în instituțiile de învățământ.

Proiectul de Lege reliefează importanța, consecințele și efectele utilizării telefoanelor mobile și a altor echipamente de comunicații electronice pe de o parte și pe altă parte instruește și încurajează copiii/elevii să conștientizeze care sunt beneficiile de a avea un mediu educațional sănătos fără dispozitive digitale. Un astfel de mediu ca fiind unul dezirabil și valoros. Acest lucru

<p>va ajuta la crearea unei motivații intrinsece pentru a susține cultura în mediul școlar și totodată va oferi șansa de a responsabiliza copilul/elevul în vederea utilizării telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice.</p> <p>Un rol important în susținerea acestui proiect de Lege îl au cadrele didactice și părinții, ei ar trebui încurajați să se intereseze și să discute cu cei vizați despre riscurile asociate de utilizare a telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice și beneficiile unui mediu fără dispozitive digitale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • transpunerii în cadrul normativ național a prevederilor Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale se va asigura temeiului normativ pentru elaborarea unui șir de acte legislative prin completarea art.140. • completarea atribuțiilor autorităților publice de resort. Planul de admitere (Comanda de Stat) în învățământul superior și profesional tehnic va fi elaborat pe domenii generale de studii.
<p>3.2. <i>Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</i></p> <p>Opțiuni alternative nu au fost identificate.</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p> <p>În contextul completărilor Codului educației cu noi atribuții ale Ministerului Educației și Cercetării, se prevede elaborarea ulterioară a unui <i>Regulament-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ</i>, pe care instituțiile de învățământ general îl vor putea aplica pentru crearea propriului regulament făcând adaptări și ajustări rezonabile.</p> <p>Mecanismul de realizare a atribuțiilor Ministerului Educației și Cercetării în calitate de centru de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale va fi dezvoltat prin cadrul normativ secundar care va pune în aplicare noile prevederi ale Codului Educației nr. 152/2014.</p>
<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p> <p>Acest proiect de Lege nu implică cheltuieli financiare de la bugetul de stat.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.4. Impactul social</p> <p>Prezentul proiect de Lege va avea un impact pozitiv în societate, deoarece are ca scop armonizarea legislației cu standardele referitoare la bunăstarea copiilor/elevilor, ceea ce va contribui la asigurarea și crearea unor condiții favorabile dezvoltării lor, oferind posibilitatea de a beneficia de o educație de calitate într-un mediu sigur și prietenos.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p> <p>-</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p>

Completarea art. 140 din Codul Educației constituie o condiție necesară în vederea transpunerii Directivei 2005/36/CE

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare al proiectului cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova 152/2014, pe pagina web www.mec.gov.md la secțiunea Transparența decizională și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, fiind accesibil la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-si-completarea-codului-educatiei-nr-1522014-art1372-138-139-sa/13127>
https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13329

Proiectul a fost supus procedurii de avizare în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative la Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Centrul de Armonizare a Legislației

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost transmis pentru expertiza juridică și expertiza anticorupție.

Expertiza juridică:

Ministerul Justiției a formulat observații de tehnică legislativă și de ordin redacțional, care au fost luate în considerare în cadrul activității de perfectare a proiectului de Lege.

Expertiza anticorupție

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului, iar în conținutul acestuia nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege nu prevede și nu necesită modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea proiectului de Lege, în urmă aprobării, prin Ordinului Ministrului Educației și Cercetării va fi aprobat Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ.

Planul de admitere (Comanda de Stat) în învățământul superior și profesional tehnic va fi elaborat pe domenii generale de studii.

Ministerul Educației și Cercetării, în calitate de centru de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale, va dezvolta cadrul normativ secundar de punere în aplicare a noilor prevederi ale Codului Educației nr. 152/2014.

Ministru

Dan PERCIUN